



Tuhandes
sündmused

Vali. Vaata. Naudi.

Eesti kultuuri
teejuht
internetis

09.02.2018

Autasu – Taktikaliselt õiged sammud

REET VARBLANE

Eesti kultuurkapitali kujutava ja rakenduskunsti peapreemia pälvisid Karin Laansoo ja Kadri Laas „Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskuse viljaka juhtimise ning paljude Eesti kunsti rahvusvahelistumisele kaasa aidanud projektide algatamise ja elluviimise eest“.

2012. aasta kevadel, kui Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus (EKKAK) oli astunud esimese eduka sammu, sest nende toel esindas Temnikova ja Kasela galerii New Yorgi „Pulse'i“ kunstimessil Sigrid Viiru ning meie fotokunstnik võitis messi peapreemia, tõi keskuse juht Karin Laansoo välja nende kredo: koostöö kõigiga, kes on huvitatud investeerima Eesti kunstnikesse aja, energia ja/või rahaga, ükskõik kas tegemist on sõltumatu positsiooniga kontseptuaalsete algatuste või kommertsgaleriidega (Sirp 18. V 2012). Keskuse projektijuht Kadri Laas andis kaks aastat hiljem sellele veelgi laiema pinnase: toimiv võrgustik ehk kontakt mainekate galeristide ja kuraatoritega, oma galeristide kasvatamine, eestlastest ekspertide soovitamise võtmeorganisatsioonidesse jne (Sirp 2. IV 2014).

Milline on EKKAKi kõige suurem kordaminek? Tooge välja üks sündmus, millest just ise olete kõige rohkem rõõmu tundnud?

Karin Laansoo: Eks kõige raskemad ja kaua tehtud projektid teevad kõige rohkem rõõmu: mõtlen „Performa“ biennaali Eesti paviljoni. Kordaminek oli seda suurem, et teadsin, kui palju oleks võinud ka metsa minna ning kui lühike oli aeg kunstnike väljavalimise ja biennaali alguse vahel. Aga kuidas oma ala absoluutne tipp RoseLee Goldberg ja tema tiim töötab kunstnikega ja millised erakordsed tulemused sellel on – see on mudel, mida tahaksin võimalikult palju korrata. Emotsionaalseid kõrghetki tuli ka arvustustega: eraldi tooksin välja Helen Shaw' artikli Art in America jaanuari numbris, kus ta pidas Anu Vahtra SoHO tuuri projektiks, mis tõstis biennaali NY kunstielu fookusesse. „Performa“ vilju nopib Eesti kunst veel kümne aasta pärast, kui mitte kauem.

Kadri Laas: Üldises plaanis on kordaminek EKKAKi asutamine ise. Lisaks „Performa“ biennaali Eesti paviljonile oli mul suur rõõm koos Laura Tootsiga juhtida Tallinna 2017. aasta fotokuud. Kuna meile mõlemale oli nii suure festivali korraldamine esmakordne, siis nautisime igapäevaseid väikseid kordaminekuid. EKKAKi tegevusega haakus eelkõige fotokuu rahvusvaheline ambitsioon: biennaali ajal külastas Tallinna ligi sada kunstnikku ja kuraatorit välisriikidest, programmis osales kunstnikke 20 riigist.

Millisest EKKAKi tegevusest (üritusest) on Eesti kunstielule kõige rohkem kasu olnud?

Laansoo: Tegevus, millest Eesti kunstielule kõige rohkem kasu on, paistab vahel kõige vähem välja. See on pidev suhtlus rahvusvaheliste kunstiinstitutsioonide esindajatega ning võimaluste loomine nende Eestisse toomiseks konkreetse põhjusega, olgu selleks Tate Moderni muuseumi fotokuraatori kaasamine Outset Eesti ostukomisjoni töösse või rahvusvaheliste kogude abikuraatori kohtumine Eesti kunstnike ja mitmepäevane intensiivne eesti kunsti kursus. Eelmine aasta oli üldse väga edukas suhetes Tate Moderni muuseumiga. See on lihtsalt pidev tööprotsess.

New York Times'is ilmunud üllatusartikkel arenduskeskuse rändavast toidu- ja kunstisüüdmusest „Süües metsa“ („Eating the Forest“) on meile sajakordselt tagasi toonud ja hakanud põhimõtteliselt juba oma elu elama. See kogemus õpetab, et originaalse kontseptsiooniga väikestel projektidel, mis jõuavad meediasse, võib olla suurem publik kui megaüritustel, kus võib märkamata jääda. See artikkel ei kao kuhugi ning toob meile jätkuvalt uusi ja põnevaid inimesi, ühenduslinke ning avab uksi.

Laas: Viis aastat tagasi alustasime teemadega, mis olid eesti kunstivaldkonnale pigem võõrad: galeriide roll ja tegutsemismudelid, kunstiturg ja rahvusvaheliste projektide praktiline pool. Ma ise pean väga oluliseks haridusse panustamist: korraldame seminare, ateljeevisiite, koolitusi ja ka mahukamat galeristide meistrikursust EKA kunstiteaduse ja visuaalkultuuri instituudis. Iga kahe aasta tagant toimuva galeristide meistrikursusega liitub iga aasta üha rohkem osalejaid mitte ainult Eestist, vaid ka lähiriikidest, sest see on ainus selline koolitus siin kandis.

Kas praegusel ajal (globaalse kunstivälja tingimustes) on lokaalses mõttes ülioluline (kohe raputav), kuid rahvusvahelises plaanis haakumatu kunstilming võimalik? Kas see on väärtus või veider kõrvalekalle?

Laansoo: Pigem on see väärtus, mis ehk hoopis hiljem hindamist leiab. Töötame pidevalt korraga kohalikus ja rahvusvahelises plaanis – seda keelelises, info liikumise kui ka sisulises mõttes. Sõnasõnalisest tõlkimisest on vähe abi, tõlgime konteksti ja sisu muutubki vastavalt sellele. Eesti kunsti rahvusvahelisse konteksti viies ei loe tihti eriti palju kunstniku (staari)positsioon kodus, vaid kui hästi läheb tema kunst korda välispublikule. Kas jääd nähtamatuks või lööd laineid – see ei olene sellest, kust sa tuled, vaid sellest, mis sul öelda on.

Laas: On väga tavaline, et lokaalselt toimub liikumisi, mis rahvusvaheliselt ei haaku, kuid see ei saa olla eesmärk omaette. Võti ongi selliste nähtuste, sündmuste, näituste tutvustamine ja sisu tõlkimine rahvusvahelisele publikule. Kohalikus plaanis oluliste, aga globaalse kunstieluga esmalt mittehaakuvate kunstilmingute sidumine mujal toimuvaga, paralleelide leidmine ja kohaliku konteksti tutvustamine teebki kunsti elu põnevaks. See ei ole ühesuunaline töö, mille ainuke eesmärk on Eesti nähtuste selgitamine välismaailmale, äärmiselt huvitav on teada saada Lõuna-Ameerika, Fääri saarte, Hongkongi, New Yorgi nähtustest.

👁 Vaatamisi: 97



EKKAKi direktor Karin Laansoo ja projektijuht Kadri Laas New Yorgi tegevuskunsti festivali „Performa“ Eesti paviljoni avamisel 2017. aasta novembris.
Eleri Ever

0 Comments **Sirp****1 Login** ▾ **Recommend**  **Share****Sort by Best** ▾

Start the discussion...

LOG IN WITH

OR SIGN UP WITH DISQUS 

Be the first to comment.

ALSO ON SIRP

Me ei lahku enam tantsupõrandalt

6 comments • 2 months ago

Virgo Kuusk — Vestlejatel on kodutöö tegemata. Mis veelgi hullem, tegemist on ...**Lembitu pealuu on leitud!**





1 comment • 16 days ago

Heiki Lill — Hea.**Miks ministrium keeldub diskussioonist ja ründab ...**

8 comments • 10 days ago

Rea Raus — Ainult üks küsimus- millal lõpeb ametnike omavoli ja metsaärikate lobbile allumine? ...**Juriidiline õnn**

1 comment • 3 months ago

Skliss Muah — "If truth is told so to be understood, it will be believed" - Terence McKenna. **Subscribe**  **Add Disqus to your site**  **Add Disqus**  **Privacy**